

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **Z.F.**
skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 15 lipca 2026 r.,
wniosku obrońcy skazanego
o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu
z dnia 29 października 2025 r., sygn. akt IV Ka 375/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie
z dnia 8 maja 2023 r., sygn. akt II K 254/18,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*,

p o s t a n o w i ł:
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

W dniu 20 marca 2026 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego Z.F., który wyrok sądu odwoławczego zaskarżył w całości na korzyść strony, którą reprezentuje, podnosząc następujące zarzuty wystąpienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu drugiej instancji (zarzut z pkt 1), a także rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. (zarzuty z pkt 2 i 5), art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. (zarzuty z pkt 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10), art. 170 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. (zarzut z pkt 11), art. 170 § 1 pkt

2 i 5 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. (zarzut z pkt 12) i art. 393a k.p.k. w zw. z art. 393 § 3 k.p.k. (zarzut z pkt 13). W treści kasacji obrońca sformułował także wniosek o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 29 października 2025 r., a także poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie z dnia 8 maja 2023 r., albowiem podniesione zarzuty, w tym dotyczące bezwzględnej przesłanki odwoławczej *„wskazują z wysokim prawdopodobieństwem, że wyrok będzie nieprawomocny”*, a nadto po stronie skazanego występują tego rodzaju warunki osobiste, w szczególności zdrowotne, że w jego obecnym stanie wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności mogłoby wywołać wyjątkowo dolegliwe i nieodwracalne dla niego skutki. W tym zakresie obrońca dołączyła dokumentację medyczną skazanego, mającą na celu wykazanie, że Z.F. jest osobą trwale niezdolną do samodzielnej egzystencji na podstawie decyzji Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przebył kilkakrotnie udary doprowadzające do niedowładu prawostronnego ciała, zmaga z komplikacjami neurologicznymi wywołanymi przebytymi udarami, rozpoznano u niego chorobę w postaci uchyłkowatości jelita grubego (determinującą dietę wysokobłonnikową), a nadto posiada dolegliwości związane z przepukliną pachwinową prawostronną (do operacji) uniemożliwiającą podejmowanie czynności wysiłkowych, zmiany dyskopatyczno-zwyrodnieniowe, dyskopatię, cierpi na chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, nadciśnienie tętnicze, niedosłuch obu stronny, wysoką krótkowzroczność (7 dioptrii), zerwanie mięśnia czworogłowego nogi lewej z widoczną deformacją na przedniej części uda oraz ogólną niewydolność kręgowo-podstawną, niezłośliwy nowotwór nadnercza prawego i różnorakie schorzenia utrudniające mu codzienne funkcjonowanie. Powyższe, zdaniem obrońcy, wskazuje na konieczność kontynuowania leczenia i konsultacji ze specjalistami (m.in. w zakresie wszczepionych implantów zębowych) oraz podjęcia przez skazanego farmakoterapii, a także przemawia za istnieniem realnego zagrożenia dla życia bądź zdrowia skazanego w przypadku umieszczenia go w zakładzie karnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od jej rozstrzygnięcia. Ustawodawca w art. 532 k.p.k. nie wskazał przesłanek wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia, niemniej jednak nie budzi żadnych wątpliwości, że rozwiązanie zawarte w wyżej wymienionym przepisie winno mieć charakter wyjątkowy, albowiem stanowi ono odstępstwo od zasady natychmiastowej wykonalności wyroków (*vide* art. 9 § 3 k.k.w.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym zastosowanie wskazanej instytucji wymaga kumulatywnego zmaterializowania się dwóch warunków. Pierwszym z nich jest wystąpienie oczywistej zasadności zarzutów podniesionych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia. Z kolei drugim będzie wykazanie przez wnioskodawcę, iż dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać wyjątkowo dolegliwe i nieodwracalne dla skazanego skutki (zob. postanowienie SN z dnia 8 lutego 2022 r., II KO 111/21; postanowienie SN z dnia 18 stycznia 2022 r., III KK 495/21; postanowienie SN z dnia 10 lutego 2022 r., IV KK 664/21; postanowienie SN z dnia 18 listopada 2021 r., III KK 391/21). Dopiero łączne spełnienie wskazanych wyżej warunków daje asumpt do rozważenia zasadności wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się do pierwszego z wymienionych kryteriów należy stwierdzić, że wstępna analiza kasacji wniesionej na korzyść Z.F. nie pozwala dostrzec ewidentnej, niejako „*rzucającej się w oczy*” wadliwości rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Kaliszu, co potwierdza również stanowisko prokuratora zawarte w odpowiedzi na kasację. Wprawdzie obrońca podniósł zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu *ad quem*, niemniej w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego wskazywane uchybienie nie skutkuje automatycznie zaistnieniem przesłanki z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Pozostałe zaś zarzuty dotyczą wadliwości związanych z kontrolą instancyjną bądź procedowaniem sądu odwoławczego – i również nie są na tyle oczywiste, aby na tym etapie przesądzać o ich zasadności czy niezasadności. Ocena ewentualnej skuteczności wszystkich zarzutów oraz tego czy w przedmiotowej sprawie doszło do uchybień wskazywanych przez obrońcę, wymaga szczegółowej i pogłębionej

analizy akt sprawy, którą Sąd Najwyższy przeprowadzi w chwili rozpoznania wniesionej kasacji. Takiej oceny nie można bowiem dokonywać na etapie rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia, tj. na przedpolu merytorycznego rozpoznania kasacji w sytuacji, gdy podniesione zarzuty nie wskazują „na pierwszy rzut oka”, a więc bez potrzeby głębszego wnikania w całokształt materiału dowodowego zawistej sprawy, na ich niewątpliwą zasadność.

Również drugi ze wskazanych warunków, niezbędnych do uwzględnienia wniosku o wstrzymanie orzeczenia, nie został spełniony. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie zwraca się uwagę, iż wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia nie może znaleźć zastosowania, gdy jako przesłanki wskazywane są m.in. okoliczności dotyczące sytuacji osobistej strony (np. stanu jej zdrowia), gdyż tego rodzaju względy mogą być powołane we wniosku o odroczenie wykonania kary lub udzielenie przerwy w jej odbywaniu (zob. postanowienie SN z dnia 21 czerwca 2022 r., III KK 241/22).

Reasumując, należało stwierdzić brak podstaw do uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Podkreślić należy, iż przedmiotowa decyzja w żadnej mierze nie przesądza o treści przyszłego rozstrzygnięcia co do wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Analiza podstaw oraz motywacji kasacji, dokonywana jest bowiem w ograniczonym zakresie – limitowanym jedynie przedmiotem postępowania dotyczącym rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Rozstrzygnięcie wniosku złożonego w oparciu o przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie stanowi swoistego prejudykatu w postępowaniu kasacyjnym, dlatego też w żaden sposób nie rzutuje ono na kierunek przyszłego rozstrzygnięcia odnośnie do oceny zasadności kasacji. Nie oznacza nawet, iżby procesowo niedopuszczalne było w przyszłości uznanie zarzutów postawionych w kasacji za oczywiście zasadne (zob. postanowienie SN z dnia 11 marca 2022 r., III KO 12/22).

Jedynie na marginesie należy zauważyć, że wniosek o wyłączenie sędziego referenta, jaki został złożony w niniejszej sprawie, dotyczy w istocie rozpoznania wniesionej kasacji, nie zaś kwestii incydentalnych, do których należy ocena zasadności wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia (por. postanowienie SN z dnia 16 lutego 2022 r., IV KK 460/19, postanowienie SN z dnia 7 maja 2025 r., V

KK 84/25; postanowienie SN z dnia 7 maja 2025 r., IV KK 16/25). Zgodnie zaś z art. 42 § 3 zd. 3 k.p.k., w przypadku wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy, czynności procesowe dokonane z jego udziałem po złożeniu wniosku staną się bezskuteczne.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[WB]

[a.ł.]